

Бланка за кандидатстване на проект по Инструмента за възстановяване и устойчивост

1. Наименование на проекта.

ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ПРОЦЕСИТЕ ОТ ФЕРМАТА ДО ТРАПЕЗАТА

2. Описание на проекта (цели, основни дейности).

Реализацията на проекта цели смекчаване на социалното и икономическото въздействие на пандемията от COVID-19 и подкрепа на зеления и цифровия преходи, като допринесе за възстановяването на потенциала за устойчив растеж на икономиката, привличането на частни инвестиции и за създаването на работни места.

Инвестицията в дигитализация на селското стопанство ще има дълготраен положителен ефект върху развитието на производствения капацитет и запазването на заетостта в сектора, като основа за неговата икономическа и социална устойчивост. Ускорената модернизация и цифровата трансформация на селскостопанския сектор ще позволи производството на устойчиви продукти с висока добавена стойност, гарантиращи стабилен и справедлив доход.

Въвеждането на цифрови технологии и изграждането на нови бизнес модели в селското стопанство ще благоприятстват привличането на младите поколения, като по този начин се забавят негативните процеси на влошаване на демографската структура на ангажираните със земеделски дейности и тенденциите на обезлюдяване на селските райони.

Предвижданото в рамките на Плана за възстановяване устойчивост по-нататъшно изграждане на широколентова инфраструктура в страната е предпоставка за широкото навлизане и използване на цифровите технологии в селското стопанство и селските райони. То от своя страна ще окаже принос за осъществяването на цифровата трансформация на национално ниво, като хоризонтален приоритет на Плана.

Очакванията към земеделския сектор за принос към повишението на стандартите за екология и устойчивост са особено високи. В допълнение към осигуряването на продоволствена сигурност, към европейското, съответно българското селското стопанство, са фокусирани значителни амбиции, свързани с осъществяването на зеления преход. Те формират основата на стратегията „От фермата до вилицата“ и Стратегията за биологично разнообразие, предложени от Европейската комисия, които очертават визия за развитието на гъвкава и устойчива хранителна система в ЕС и поставят цели за общо намаляване на нейния отпечатък върху околната среда и климата.

Реализацията на предвидената инвестиция не се очаква да нанесе вреди на някоя от екологичните цели, заложени в чл. 9 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Регламент за „Таксономия“).

Проектът интегрира адекватно предизвикателствата пред селското стопанство, свързани с осъществяване на зеления и цифровия преходи. Той предвижда изграждане на модули, използването на които ще подпомогне постигането на националните цели, произтичащи от Зелената сделка и Стратегията „От фермата до трапезата“ - намаляване на прекомерната употреба на пестициди, торове и ветеринарномедицински препарати, устойчиво управление на ресурсите, подобряване на хуманното отношение към животните, възстановяване на биологичното разнообразие, гарантиране на безопасността на храните по цялата верига на доставка.

Чрез изграждане на единна Електронна информационна система за обмен на данни между публичната администрация и икономическите субекти в сектора ще се създадат условия за трайно подобряване на

ефективността на прилаганата аграрна политика и на предоставяните публични услуги, намаляване на административната тежест и оптимизиране на бизнес средата.

Проектът предвижда изграждане на цялостна Електронна информационна система в земеделието /ЕИСЗ/ с отделни модули, чрез които да се постигне:

- Електронизация на информационните потоци от и за осъществяване на административната дейност;
- Електронизиране на услугите, предоставяни на земеделските стопани, тяхното централизиране и ползването им от бизнеса в хода на изпълнение на задълженията и изискванията в зависимост от вида селскостопанска дейност;
- Интегриране на информационните системи на администрацията и софтуерите за управление на земеделските стопанства в Единна платформа, за автоматизиран обмен на данни между администрацията и земеделските стопани. Платформата ще осигури единен поток на данните от и към администрацията и земеделските стопани и избягване на ръчното прехвърляне на информация и поддръжка на излишни формати на документи.

Земеделските стопани ще представляват важен участник в Единната информационна система, като предоставят онлайн данни за прилаганите в стопанството продукти за растителна защита, торове и ветеринарномедицински препарати. Това ще създаде възможност за осъществяване на непрекъснат ефективен официален контрол при използването на тези продукти и своевременно изготвяне от публичните власти на предписания за ограничаване прекомерната им употреба, ако такава бъде установена. Потокът от информация, който ще постъпва в Единната система от земеделските стопанства ще позволи непрекъснато да се следи напредъка по изпълнението на националните ангажименти в областта на селското стопанство, свързани със Зелената сделка.

Същевременно, във основа на информацията от дейността на съответното стопанство, фермерите ще могат да получават съвети, адекватна информация и консултации за подобряване на прилаганите от тях земеделски практики.

Имайки предвид публикуваните на интернат страницата на Европейската комисия Насоки (Модернизация – Дигитализация на публичната администрация) относно съотносимостта на проектите по Плана за възстановяване и устойчивост към правилата за държавните помощи, се установи, че предвидените по проекта инвестиции не попадат в обхвата на правилата за държавни помощи. Елементите на понятието държавна помощ, съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС са: наличието на предприятие, относимостта на мярката към държавата, нейното финансиране с държавни ресурси, предоставянето на предимство, избирателността на мярката и засягането на конкуренцията и търговията между държавите членки. Предвид кумулативния характер на елементите по член 107, параграф 1 от ДФЕС, ако един от тях не е изпълнен, наличието на държавна помощ може да бъде изключено и следователно не е необходимо да се уведомява Европейската комисия за прилагането на мярката.

Съгласно Насоките на ЕК и цитираните критерии, ако един от тях не е наличен, се изключва хипотезата за държавна помощ.

По първия критерий (Раздел III, буквa A. *No economic activity*) - Проектното предложение касае инвестиции за изграждане на Единна информационна система в земеделието, която ще интегрира информационните системи на администрацията и софтуерите за управление на земеделските стопанства. Единствен бенефициент е Министерството на земеделието, храните и горите, в качеството му на институция, отговорна за прилагането на държавната политика в аграрния сектор: подкрепа на земеделските производители с европейски и национални средства, предоставяне на редица административни услуги за сектора, осъществяване на контрол по цялата верига на производство и предлагане на земеделски продукти и др. Публичното финансиране на тези дейности, както и публичното финансиране на дигитализирането на тези дейности попада извън обхвата на държавните помощи, тъй като дейностите, които МЗХГ извършва при упражняване на публичните си функции не са икономически. Освен това когато стопанската дейност на един публичен субект не може да бъде отделена от упражняването на публични правомощия, извършваните от въпросния субект дейности като цяло остават свързани с упражняването на публични правомощия и следователно не попадат в понятието „предприятие“ (съгласно т.17 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C

262/01). Следва да се има предвид, че правилата за държавни помощи се прилагат само за предприятие – субект извършващ икономическа дейност (предлагане на стоки и услуги на пазара), независимо от правната форма, съгласно практиката на Съда на ЕС.

По втория критерий (Раздел III, буква B. No State resources) – Инвестицията ще бъде финансирана по проекта с публичен ресурс.

По третия критерий (Раздел III, буква C. No selectivity) – Проектът е насочен към целия сектор Земеделие и обслужващата го публична администрация. Достъпът до Единната информационна система в земеделието ще бъде отворен за всички заинтересовани страни, т.е. няма селективност. Публичните правомощия в областта на аграрната политика са възложени единствено на Министерството на земеделието, храните и горите, т.е. МЗХГ не е с приоритет спрямо други оператори и само Министерството може да упражнява тези правомощия. В тази връзка е изключено наличието и на селективност при избор на бенефициента.

По четвъртия критерий (Раздел III, буква D. No advantage) – Публичната администрация е част от орган с публични функции, каквото е Министерството на земеделието, храните и горите, в качеството му на институция отговорна за прилагането на политиките в аграрния сектор. Министерството не представява предприятие по смисъла на ДФЕС, тъй като извършва публични функции. С други думи Министерството не получава предимство пред други субекти. Освен това за дейностите по изграждането на Единната информационна система ще се избират изпълнители съгласно Закона за обществените поръчки. В тази връзка е изключено предоставянето на предимство.

По петия критерий (Раздел III, буква E. No effect on trade between Member States and no distortion of competition) - Мярката предвижда финансиране на дигитална инфраструктура, която не среща пряка конкуренция от други инфраструктури от същия вид или други инфраструктури от различен вид, предлагащи услуги със значителна степен на заменяемост, или пряко с такива услуги. Финансирането на подобен проект не предполага наличието на частни инвестиции, тъй като той е свързан с публичните функции на Министерството. В тази връзка се изключва конкуренция на ниво национален пазар и на ниво ЕС.

Предвижда се Електронната информационна система в земеделието да обхване всички земеделски стопани в страната. Тя ще функционира в условия на пълна равнопоставеност на участниците в нея и изключване на всякакви прояви на дискриминация по пол, раса, етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст и сексуална ориентация.

Изграждането на системата ще подобри възможностите за достъп на работещите в земеделието жени до информация и технологии, чрез интегриране на софтуерите за управление на стопанствата към информационните системи на администрацията. Жените ще могат да получат базови дигитални умения посредством Модула за онлайн обучения, както и научни съвети, препоръки и насоки за прилагане на подходящи дигитални решения в стопанството. Това ще подобри техния професионален капацитет, ще насърчи участието им в управлението на стопанството и ще допринесе за повишаване на техните доходи.

Основната дейност по проекта е създаване на **Електронна информационна система в земеделието /ЕИСЗ/**. Процесът по нейното изграждане включва:

1. Разработване на обща платформа за обединяване на всички модули и интегриране на съществуващи информационни системи чрез интерфейси за:

- достъп до географски данни - граници и номера на кадастрални имоти, защитени територии, територии с ограничения, площи, допустими за подпомагане по директни плащания, постоянно затревени площи, споразумения за ползване по чл. 37 от ЗСПЗЗ
- прием на информация от земеделските стопани - декларации и заявления по ЗСПЗЗ, анкетни карти и др.
- прием на информация за граници на обработвани площи, отглеждани култури, позволяващ автоматично попълване на необходимите данни в Системата за електронни услуги (СЕУ) на ДФЗ (подаване на заявления за подпомагане)

- прием на информация за планирани и извършени мероприятия, свързани с използване на ПРЗ и хранене на почвата, препоръки и изпълнение на мероприятията.
- достъп до данни от Мрежата за комуникация
- достъп до данни от регистър на животните - идентификатор и вид на животните, животновъдни обекти, паспортни данни
- въвеждане на данни за планирани мероприятия с ПРЗ и торове, съответно уведомяване през съществуващи системи.

Целта е да се създадат унифицирани комуникационни интерфейси, предоставящи стандартизирана данни. В зависимост от необходимото съдържание и поддържаната комуникация, платформата ще обединява информация от различни източници, достъпвани чрез REGIX или чрез приложно програмен интерфейс. Например, за предоставяне на данни за регистрирани правни основания е необходима интеграция както на данни от АГКК – номер и граници на имот, така и на такива от регистър „Ползване“ на МЗХГ. В този случай ще бъдат използвани както REGIX адаптера на АГКК, така и междусистемна връзка (така например, по отношение на СЕУ на ДФЗ - предвид големия обем от данни, които следва да бъдат трансферириани във връзка с подаването и обработването на заявления за подпомагане (информация за граници на обработвани площи, отглеждани култури, брой и вид животни и др.) използването на Regix не е удачно и ще се приложи интеграция от типа система – система), като в резултат ще бъде генерирана съвкупна информация – имот и потребител. Съответно, съдържанието на предоставяните данни ще бъде съвкупност от входните данни. На практика, платформата служи като хъб между различни източници и формати на данни, които могат да бъдат обединявани, форматирани и предоставяни към потребителите. По същия начин, приемът на данни от потребителите, ще бъде транслиран и форматиран в съответен приложно - програмен интерфейс за външни системи или като Regix заявка. В тази връзка, не се дублират функции на съществуващи системи. Изграждането на системата е свързано не само с програмната разработка, но в по-голямата си част обхваща анализ на съществуващите системи, разработка на стандартизираните формати, тяхната документация и имплементиране. От архитектурна гледна точка в рамките на проекта е визирано изграждане на вътрешен за системите и под-системите на МЗХГ и неговите структури Enterprise Service Bus, който ще позволи правилното дефиниране и споделяне на информация и с който ще бъде направена последващата интеграция с адаптера/адаптерите на Regix.

За осигуряване на съвместимост на данните както от различните модули на проекта, така и със съществуващи системи, ще бъде разработена обща платформа за програмни интерфейси.

Платформата ще дава възможност да се достъпва и до външни системи, като Единния портал за достъп до Електронни административни услуги; Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА), в частност Регистъра на услугите; Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) на Държавен фонд „Земеделие“; Интегрираната информационна система на БАБХ - ВетИС; Базата данни за животните под селекционен контрол - администрирана от Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството; Базата данни на МОСВ за актуалните граници на резерватите, националните паркове и граници на териториите, в които съгласно Закона за защитените територии, заповедите за обявяване на националните паркове, плановете за управление и годишните планове за паша, пашата е допустима; Базата данни на Изпълнителната агенция по горите; Агенция по геодезия, картография и кадастър - Кадастрално административната информационна система; Системата за идентификация на земеделските парцели (СИЗП); Система за електронни услуги ДФЗ и др. Електронната система следва да предоставя пълна и детайлна информация, чрез контролиран електронен достъп и в електронен вид, свързана със собствеността и правата върху ползването на земята от земеделските стопани и други заинтересовани лица. Целта е цифровизиране на цялата налична и необходима информация в хода на земеделските дейности, идентификацията на земеделските парцели, правните основания, отглежданите през всяка стопанска година култури и заетите с тях площи, включително и всички второстепенни и съпътстващи процеси, да се обедини в единна, централизирана и с установени права, база данни интелектуално, технически и правно собственост на МЗХГ. Системата следва да обедини, цифровизира и централизира всички регистри свързани със земеделската дейност, собственост и пространствени данни, в това число анкетни карти и анкетни формуляри. Информационната система на централно ниво следва да създава и попълва автоматично данните, въвеждани от всички второстепенни разпоредители и компетентни външни за

системата структури. Системата ще бъде внедрена чрез използване на многопластови, отворени архитектурни стандарти, с оглед постигане на намаляване на разходите по внедряване, централизирана поддръжка на множество приложения, скалируемост и функционални подобрения, оперативна съвместимост с други системи. Архитектурата на системата ще бъде базирана на утвърдени, отворени стандарти при разработката, като същите ще бъдат адаптирани през всички етапи, както на внедряване, така и при допълнително модуларно проектиране. Системата следва да осигурява възможност за извлечане на данни, чрез обединяване на наличните регистри за осигуряване на функционалност и ефективно управление на стопанствата на земеделските производители и всички заинтересовани лица и организации. Цялото софтуерно обезпечаване следва да бъде с установени пълни авторски права в полза на МЗХГ съгласно съответното законодателство в РБ. Хардуерното обезпечаване следва да бъде собственост на МЗХГ, с изключение на ресурсите на Държавния хибриден облак. Всички бази данни и регистри генериирани от второстепенни разпоредители и трети страни следва да бъдат обединени в единна, централна база данни, която да предоставя необходимите информационни ресурси на информационната система.

Към момента не са утвърдени единни стандарти за обмен на информация между земеделските стопани и администрацията, което създава допълнителна административна тежест за стопаните и не им позволява ефективно пазарно участие. В предвидената дейност ще бъдат дефинирани интерфейсите за комуникация и обмен на данни. В тази връзка, платформата е надграждаща спрямо портала за отворени данни, доколкото част от данните са предназначени за конкретен ползвател, а не са общо достъпни и същевременно ползвателите могат да актуализират информацията в платформата на базата на системите за прецизно земеделие.

За да се гарантира ефективната работа на платформата и пълното използване на предвидените й функционалности, ще бъдат провеждани обучения както на земеделските стопани, така и на ангажираните експерти от публичната администрация, които ще ползват Електронната информационна система. Ще бъдат изгответи указания и наръчници за работа с всеки от модулите, включени в Системата, които ще бъдат достъпни за всички потребители.

2. Модул за употребата на препарати за растителна защита (ПРЗ) и торове чрез дигитализация на дневниците за тяхната употреба.

Това на практика ще даде възможност контролните органи да разполагат в реално време с информация за количеството употребени ПРЗ и торове по земеделски стопани, по култури, по видове ПРЗ и торове (по функционалност и количество) и закупени и съответно употребени ПРЗ.

С изграждането на модула ще се подпомогне изпълнението на целите на Зелената сделка (Стратегията за биоразнообразие и Стратегията „От фермата до трапезата“) за значително намаляване употребата на минерални торове и химични пестицидни средства. Модулът ще намери приложение и в изпълнение на целите заложени в „Инициативата на ЕС относно опрашителите“, давайки възможност за изпълнение на Дейност 7 от него относно намаляване на ефекта от използването на пестициди върху опрашителите. Използването на продукти за растителна защита в земеделието и излишъкът на хранителни вещества (особено азот и фосфор), образуван от прекаленото използване на торове, и невъзможността всички внесени хранителни вещества ефективно да се абсорбират от растенията, са основен източник на замърсяване на въздуха, почвите и водата.

Чрез цифровизиране на системата за поддържане на дневниците за растителна защита и торове, ще се въведат индикатори за контрол за употребата на ПРЗ и торове. Чрез тях ще се подпомогне отчитането на националния принос за постигане на заложените европейски цели. Наличието на индикатори и актуална информация за употребата на ПРЗ и торове на ниво стопанство ще дава възможност за приемане на адекватни мерки за стимулиране на земеделските производители за изпълнение на ангажименти, свързани с околната среда.

Предвижданата дейност е в съответствие и с принос към инициативата на Европейската комисия за изграждане на Обсерватория на почвите на ЕС (EUSO), която има за цел подобряване на тяхното управление и прекратяване на деградационните процеси. Данните от модула, систематизирани чрез набиране на информация от електронните дневници на земеделските производители, ще имат пряк принос за постигане на заложените цели на европейско ниво по отношение на наблюдението на ресурсите.

За да се гарантира ефективната работа на модула и пълното използване на функционалностите му ще бъдат провеждани обучения както на ангажираните експерти от публичната администрация, така и на земеделските стопани, които ще го ползват. Ще бъдат изгответи указания и наръчници за работа с модула, които ще бъдат достъпни за всички потребители.

3. Информационно-аналитичен модул за контрол на употребата на антимикробни ВМП чрез определяне на специфични референтни прагове на употреба за антимикробни средства /включително и за критично важни за лечение на заболявания при хората антимикробни класове - полимиксии, цефалоспорини и флуорохинолони/ при различни категории и видове продуктивни животни.

Модулът, чрез заложените специфични референтни прагове, ще позволява автоматична оценка и категоризация на даден животновъден обект на базата на обема на употребените антимикробни средства в следните зони: целева зона (с употреба по-ниска от референтния праг); зона на внимание (с употреба равна на референтния праг) и зона за действие (с употреба по-висока от референтния праг). Подобна система функционира в Германия (*Национална база данни - „Hi-Tier“ - в базата-данни се докладва употребата на антибиотици при животни за угояване. Завишението количества антибиотици са индикатор за проблем със стопанството (рискова група). Включва се план за намаляване употребата на антибиотици, изготвен от обслужващия ветеринарен лекар със специфични за конкретната ферма действия в посока подобряване здравеопазването на животните и намаляване употребата на антибиотици. При попадане в рисковата група се провежда одит от контролните органи. Включване в рисковата група, подлежаща на контрол се прави и когато докладватите количества на използвани антибиотици са твърде ниски или изобщо не се докладват.*)

Изграждането на модула включва разработване на уеб-базирана платформа, позволяваща електронно издаване на рецептата и получаване на справки по отношение на количествата употребени антимикробни продукти, разпределени по видове животни, активна субстанция, Ветеринарномедицински Анатомо-Терапевтичен Код и др., позволяващи на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) да анализира и контролира степента на изпълнение на плана за действие срещу антимикробната резистентност (AMP). Данни ще се въвеждат от регистрираните ветеринарни лекари за предписаните (употребени) количества ВМП и медикаментозни фуражи (електронни рецепти), чрез които да се извърши продажба на тези продукти от търговци на едро и дребно на собственици на животни. Вписването на резултатите от направените антибиотикограми ще допринесе за употребата на подходящите антимикробни средства и за подобряване на здравния статус на животните. Системата ще позволява функциониране на системата за фармаacobдителност - регистрираните ветеринарни лекари ще могат по електронен път да въвеждат информация относно нежелани реакции и други отклонения при употребата на ВМП като информацията автоматично ще бъде достъпна за производителите и търговците на ВМП и компетентните органи, включително и в други държави членки. Освен употребата на антимикробни ВМП модулът ще позволява вписване и проследяване на вноса, производството, търговията и съхранението на по-широк кръг ветеринарномедицински продукти (ВМП) и медикаментозни фуражи и приложението им върху животните. Модулът ще позволи да се проследява реализацията на ВМП, което ще сведе до минимум нерегламентираната търговия с ВМП и медикаментозни фуражи.

Прилагането на системата ще доведе до по-ефективен контрол върху употребата на ВМП. Предвижда се събиране и обработване на данни за приложените количества в отделните ферми/стада/групи животни и отделни животни в зависимост от вида и производственото направление, с отчитане и контрол на карантинните срокове (интервалът от време, необходим за изчистване организма на животното от приложения ВМП до определени максимално допустими стойности). По този начин ще се гарантира производство на безопасна животинска продукция и опазване на общественото здраве.

В дългосрочен план системата цели предотвратяване на прекомерното приложение на ВМП върху животните, водещо до създаване на антимикробна резистентност, подобряване на здравния статус на животните, намаляване на замърсяването на околната среда с остатъци от ВМП, вследствие на третирания на животните.

Необходимостта от изграждане на системата е и във връзка с ангажиментите на България като държава-членка на ЕС, произтичащи от новата законодателна рамка на ЕС в сферата на ветеринарномедицинските продукти и медикаментозни фуражи, която ще се прилага от началото на

2022 г. Тя предвижда широк спектър от мерки за насърчаване разумното използване на антимикробни средства и намаляване на общата им употреба, като се въвежда и задължение за държавите-членки да събират данни и за употребата на антимикробни средства.

Модулът ще се изгради по начин, който да осигури връзка и обмен на данни с Единния регистър на ветеринарномедицинските продукти, както и с други системи, като например Интегрираната информационна система (ВетИС) на Българската агенция по безопасност на храните, с информационните системи и бази данни на Европейската агенция за лекарствата – EMA (с Информационната система за управление на лицензираните лекарства за употреба при животните и хората (ESVAC) регистър на продуктите лицензиирани за употреба по централизирана процедура и базите данни във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) 2019/6 относно ветеринарните лекарствени продукти (ще функционират след 28 януари 2022 г.) – база данни относно регистрираните ветеринарните лекарствени продукти и свързаната с нея база данни за фармакологична бдителност и база данни за производството, вноса и търговията на едро) и др.

За да се гарантира ефективната работа на модула и пълното използване на функционалностите му ще бъдат провеждани обучения както на ангажираните експерти от публичната администрация, така и на земеделските стопани, които ще го ползват. Ще бъдат изгответи указания и наръчници за работа с модула, които ще бъдат достъпни за всички потребители.

4. Модул за проследяване „От Фермата до трапезата“ - от първичното производство до крайното потребление на принципа на уникален идентификационен код (QR код, баркод или др.) с цел информираност на потребителите и стимулиране производството на качествена и достъпна храна.

Модулът ще събира и съхранява централизирано данните от производители, вносители, дистрибутори, търговци на едро и дребно, ще проследява движението по логистичната верига и ще предоставя коректна и проверена информация на всички участници в процеса, както и на контролните органи във връзка с производството, транспорта, проследяването на сигурността на доставките и условията на съхранение на хранителните продукти. Това ще позволи идентифициране на определена партида от продукти и сировини, използвани при производството им, след което да проследи тази партида, включително нейния произход, и всяка отделна част от нея по време на производство и/или дистрибуция, до прекия потребител. За функционирането на системата от типа „Провери и проследи“ ще е необходимо интегриране на матрица на данни с кодиране на ключови елементи според вида производство и етапа във веригата на стойността (код на продукта, партиден номер, срок на годност, уникален идентификационен номер и др.) при прилагане на добрите практики на стандарт GS1 или еквивалентен. Функционирането на модула ще бъде обвързано с модула за употребата на препарати за растителна защита (ПРЗ) и торове по отношение на продуктите от растителен произход и с модула за контрол на употребата на ВМП като по този начин ще се проследява дали съответният продукт е произведен при разумна употреба на пестициди, торове и ВМП. Така ще се създаде пазарно предимство на тези производители на хани, които прилагат тези принципи.

За да се гарантира ефективната работа на модула и пълното използване на функционалностите му ще бъдат провеждани обучения както на ангажираните експерти от публичната администрация, така и на земеделските стопани, които ще го ползват. Ще бъдат изгответи указания и наръчници за работа с модула, които ще бъдат достъпни за всички потребители.

Използването на модула ще допринесе и за засилване на доверието на крайните потребителите в производствените практики и техните продукти, което е предпоставка за засилване на тяхната устойчивост и пазарно присъствие.

5. Модул за онлайн обучение, вкл. съдържание на обучителните модули и консултации на земеделски стопани, едновременно с поддържането на информация, свързана със съвременни технологични и екологични решения за отглеждане на основни групи земеделски култури и селскостопански животни по конвенционален и биологичен начин в съответствие с изискванията за устойчиво използване на природните ресурси и адаптиране към климатичните промени.

Модулът за онлайн обучения и консултации ще бъде разработен като платформа, съдържаща основна

информация, базирана на последните научни постижения в областта на растениевъдството и животновъдството. Платформата ще осигури и функционалност за бърза връзка между учените от съответните направления и фермерите за решаване на актуални проблеми.

Платформата ще предоставя следните функционалности:

➤ База знания – съдържа актуална информация за култури, сортове растения и породи животни, добри земеделски практики и технически решения за прецизно земеделие. Информацията е групирана по теми в раздели „Животни“, „Растения“, „Околна среда“, „Аграрна икономика“. В тази част на платформата екип от автори под ръководството на модератори на отделните раздели ще публикуват периодично съвременна информация под формата на статии, документи, видеоматериали и новини. Тази информация ще бъде публична и достъпна за всички потребители на платформата. Системата ще предоставя на потребителите и функционалност за търсене на съдържание от базата знания по ключови думи или теми.

➤ База Дигитални умения – включва пакет от базови знания за работа с електронни системи, свързани с осъществяване на земеделските дейности в стопанствата. По-добрата осведоменост и придобитите базови дигитални умения ще подпомогнат земеделските стопани при намиране на най-подходящите за тяхното стопанство цифрови решения.

➤ Консултации – тази част от платформата предлага функционалност за заявяване и получаване на консултации по конкретни въпроси от даден фермер или група фермери със сходни интереси. Заинтересуваните лица ще могат да поставят своя въпрос в системата и да изберат по какви канали да получат отговор, асинхронно – чрез съобщение в самата платформа или еmail, или синхронно чрез телефон или видео връзка. Платформата ще предоставя и възможност за насрочване на удобно време за получаване на консултацията съобразено със спешиността на проблема и с графика на работа на консултирания и консултирация.

➤ Когато консултациите са асинхронни и не засягат конфиденциална информация, със съгласието на консултирания земеделски стопанин, въпросите и отговорите ще бъдат съхранявани в база знания с възможност за последващо търсене от други фермери със сходни въпроси.

➤ Уебинари – тази част от платформата дава възможност за организиране на уебинари и обучения по важни за фермерите теми. В условията на епидемиологична обстановка този тип онлайн форми са едни от най-ефективните и безопасни средства за неприсъствено обучение. Системата за уебинари ще поддържа възможност за връзка през мобилно приложение, настолен компютър или телефон.

За да се гарантира ефективната работа на модула и пълното използване на функционалностите му ще бъдат провеждани обучения както на ангажираните експерти от публичната администрация, така и на земеделските стопани, които ще го ползват. Ще бъдат изгответи указания и наръчници за работа с модула, които ще бъдат достъпни за всички потребители.

6. Мрежа за комуникация от полеви сензори и сензори за дъжд и разработване на модул за управление на данните, която да осигурява информация за почвена влага, температура на въздуха и почвата и количество на валежите.

Целта е всеки български земеделски производител да има достъп до най-важната информация, касаеща развитието на посевите с оглед оптималното планиране на агротехническите мероприятия и вземане на адекватни управленски решения.

Комуникационният слой на системата на ниво сензор – приемо-предавателна станция ще бъде изграден чрез използване на стандартизиран протокол с отворен код за нискоенергийна комуникация, базиран на LoraWAN. Комуникациите на приемо-предавателните станции до централния сървър ще са изградени чрез използване на стандартни TCP/UDP протоколи върху Интернет среда. Интернет свързаността на отделните станции е базирана на GPRS/4G мобилна връзка. Системата предвижда инсталация на 600 приемо-предавателни станции с обхват до 200 км² и възможен брой на отделните сензори към всяка станция до 1000. По този начин ще се осигури наличието на базова метеорологична информация на ниво всеки 10 ха обработваема площ. Точният брой станции ще бъде определен при подготовката на задание за избор на изпълнител, на базата на симулационен софтуер за определяне на обхвата и точното покритие на всяка приемо-предавателна станция. Доколкото земеделската площ на страната е разпределена относително равномерно по цялата територия, технически е невъзможно в

рамките на покритието на една станция да бъде включена само земеделска площ. Също така, в зависимост от конкретния микрорелеф в района на станцията е възможно покритието да бъде по-ниско или по-високо. По тази причина изчисляването на броя на станциите чрез обикновено разделяне на общата земеделската площ спрямо площта на теоретичното покритие на една станция е неприложимо. При определянето на необходимия брой станции на този етап е използван среден радиус на покритие в размер средно на 8 км, като се отчита фактът, че в някои случаи този радиус може да бъде 3-4 км, а в други - 12-15 км.

Данните от всички сензори ще бъдат интегрирани в платформа, с възможност за извличане на данни в сиров и агрегиран вид. За всеки полеви сензор ще се съдържа и пространствена информация за местоположението му, която се въвежда еднократно при поставянето му на терен. Комуникацията между приемо-предавателните станции е базирана на протокол за нискоенергийна консумация LoraWAN. Основно предимство на протокола, освен ниската консумация на енергия от крайните устройства е, че при отпадане на приемо-предавателна станция и наличие на друга такава в обхвата на сензора, информацията автоматично се предава към работещата станция или към тази с най-силен сигнал. При отпадане на връзка между сензор и приемо-предавателна станция, това ще бъде отчитано на ниво платформа. При отпадане на връзка между станция и централен сървър, данните изпращани от сензорите към съответната станция ще бъдат буферирани в памет на станцията.

Приемо-предавателните станции ще комуникират с централния сървър чрез TCP/IP протокол през 4G/LTE мобилна мрежа или WAN интерфейс през Интернет, ако такъв е наличен на мястото на монтаж на станцията (напр. офис на общинска служба „Земеделие“).

За да се гарантира ефективната работа на мрежата и пълното използване на функционалностите ѝ ще бъдат провеждани обучения както на ангажираните служители от публичната администрация, така и на земеделските стопани, които ще я ползват. Ще бъдат изготвени указания и наръчници за работа с мрежата, които ще бъдат достъпни за всички потребители.

Интеграция:

- Интеграция с портала за отворени данни и използването на споделените ресурси на електронното управление;
- Интеграция между информационно-аналитичния модул за употреба на антимикробни ВМП и Единния регистър на ветеринарномедицинските продукти, както и с други системи, като например Интегрираната информационна система (ВетИС) на Българската агенция по безопасност на храните. Тази интеграция не следва да се третира като дублиране на дейности, тъй като интеграцията между регистрите между МЗХГ и БАБХ е за нуждите и целите на двете ведомства и в контекста на инициативата. Към REGIX, посредством адаптер ще бъдат подавани само определени данни, които следва да обслужват необходимостта на други ведомства по предоставяне на ЕАУ.
- Интеграция със Система за контрол на търговията с животни и продукти от животински произход - TRACES, Система за нотификации и бързо предупреждение при установяване на пратки с растения и растителни продукти, внесени в или търгуващи се в рамките на самия ЕС - EUROPHYT, Системата за обявяване на болести по животните - ADNS, Информационна система за селскостопанско управление и наблюдение на пазара, за доклад по прилагане на пазарните стандарти при производството и предлагането на пазара на определени храни - ISAMM информационна система за управление на лицензираните лекарства за употреба при животните и хората, на Европейската агенция за лекарствата – EMEA и система CTS;

Чрез интеграция на информационните системи ще се постигне тяхната съвместимост, данните от модулите ще могат автоматично да се генерират, ще се намали риска от допускане на грешки при въвеждане на информацията. Целта на интегрирането на системите е постигане на ефективност при управление, обработване и автоматичен обмен на данни, информация и документи във връзка с официалния контрол.

3. Бенефициент.

Министерство на земеделието, храните и горите

4. Времеви график за изпълнение на проекта, вкл. дейности, етапи

Период на изпълнение на проекта: 48 месеца (м. януари 2022 г. - м. декември 2025 г.)

Времевите графици по дейности са както следва:

График за изпълнение на Дейност: Създаване на Електронна информационна система в земеделието

Дейности	Начална дата	Крайна дата	Продължителност (месеци)
Общо за проекта	01.01.2022	31.12.2025	48
ЕТАП 1 ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА АНАЛИЗИ И ТЕХНИЧЕСКИ ЗАДАНИЯ	01.01.2022	30.09.2022	9
1. Подготовка, провеждане и възлагане на обществена поръчка за изготвяне на анализ и техническо задание, включваща 6 обособени позиции за:	01.01.2022	30.09.2022	9
1.1. Обща платформа за обединяване на всички модули и интегриране на съществуващи информационни системи чрез интерфейси	01.01.2022	30.09.2022	9
1.2. Модул за употребата на препарати за растителна защита и торове	01.01.2022	30.09.2022	9
1.3. Информационно-аналитичен модул за контрол на употребата на антимикробни ветеринарно-медицински препарати	01.01.2022	30.09.2022	9
1.4. Модул "От фермата до трапезата"	01.01.2022	30.09.2022	9
1.5. Модул за онлайн обучение	01.01.2022	30.09.2022	9
1.6. Мрежа за комуникация от полеви и водни сензори и модул за управление на данните (в това число изготвяне на технически проект за разположение на станциите и сензорите)	01.01.2022	30.09.2022	9
ЕТАП 2 ИЗГОТВЯНЕ НА АНАЛИЗИ И ТЕХНИЧЕСКИ ЗАДАНИЯ	01.10.2022	30.06.2023	9
1. Изготвяне на анализ и техническо задание за създаване на Обща платформа за обединяване на всички модули и интегриране на съществуващи информационни системи чрез интерфейси	01.10.2022	30.06.2023	9
2. Изготвяне на анализ и техническо задание за изграждане на Модул за употребата на препарати за растителна защита и торове	01.10.2022	30.06.2023	9
3. Изготвяне на анализ и техническо задание за изграждане на Информационно-аналитичен модул за контрол на употребата на антимикробни ветеринарно-медицински препарати	01.10.2022	30.06.2023	9

4. Изготвяне на анализ и техническо задание за изграждане на Модул "От фермата до трапезата"	01.10.2022	30.06.2023	9
5. Изготвяне на анализ и техническо задание за изграждане на Модул за онлайн обучение	01.10.2022	30.06.2023	9
6. Изготвяне на анализ, технически задания и технически проект за изграждане на Мрежа за комуникация от полеви и водни сензори	01.10.2022	30.06.2023	9
ЕТАП 3 ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ РАЗРАБОТВАНЕТО НА СОФТУЕРНИ РЕШЕНИЯ, НАУЧНИ И ОБУЧИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ	01.07.2023	31.12.2023	6
1. Провеждане и възлагане на обществена поръчка за разработване на обща платформа за обединяване на всички модули и интегриране на съществуващи информационни системи чрез интерфейси	01.07.2023	31.12.2023	6
2. Провеждане и възлагане на обществена поръчка за разработване на софтуерно решение за Модул за употребата на препарати за растителна защита и торове	01.07.2023	31.12.2023	6
3. Провеждане и възлагане на обществена поръчка за разработване на софтуерно решение за Информационно-аналитичен модул за контрол на употребата на антимикробни ветеринарно-медицински препарати	01.07.2023	31.12.2023	6
4. Провеждане и възлагане на обществена поръчка за разработване на софтуерно решение за Модул "От фермата до трапезата"	01.07.2023	31.12.2023	6
5. Провеждане и възлагане на обществена поръчка за разработване на софтуерно решение за Модул за онлайн обучение	01.07.2023	31.12.2023	6
6. Провеждане и възлагане на обществена поръчка за разработване на софтуерно решение за Мрежата за комуникация от полеви и водни сензори	01.07.2023	31.12.2023	6
7. Провеждане и възлагане на обществена поръчка за доставка на приемо-предавателни станции и сензорни ноудове за Мрежата за комуникация	01.07.2023	31.12.2023	6
8. Провеждане и възлагане на обществена поръчка за изготвяне на научни и обучителни материали	01.07.2023	31.12.2023	6
ЕТАП 4 ИЗГОТВЯНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА СОФТУЕРНИ РЕШЕНИЯ, ДОСТАВКА НА ПРИЕМО-ПРЕДАВАТЕЛНИ СТАНЦИИ И СЕНЗОРНИ НОУДОВЕ, РАЗРАБОТВАНЕ НА НАУЧНИ И ОБУЧИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ, ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЯ	01.01.2024	31.12.2025	24
1. Разработване на научни и обучителни материали	01.01.2024	31.12.2024	12

2. Доставка и монтиране на приемо-предавателни станции и сензорни ноудове за Мрежата за комуникация от полеви водни сензори	01.01.2024	31.12.2024	12
3. Разработване и въвеждане в експлоатация на Обща платформа за обединяване на всички модули и интегриране на съществуващи информационни системи чрез интерфейси, провеждане на обучения	01.01.2024	31.12.2025	24
4. Разработване и въвеждане в експлоатация на софтуерно решение за Модул за употребата на препарати за растителна защита и торове, провеждане на обучения	01.01.2024	31.12.2025	24
5. Разработване и въвеждане в експлоатация на софтуерно решение за Информационно-аналитичен модул за контрол на употребата на антимикробни ветеринарно-медицински препарати, провеждане на обучения	01.01.2024	31.12.2025	24
6. Разработване и въвеждане в експлоатация на софтуерно решение за Модул "От фермата до трапезата", провеждане на обучения	01.01.2024	31.12.2025	24
7. Разработване и въвеждане в експлоатация на софтуерно решение за Модул за онлайн обучение, провеждане на обучения	01.01.2024	31.12.2025	24
8. Разработване и въвеждане в експлоатация на софтуерно решение за Мрежата за комуникация от полеви и водни сензори, провеждане на обучения	01.01.2024	31.12.2025	24
Изпълнение на дейности по организация и управление на проекта	01.01.2022	31.12.2025	48

4.1. Кога най-рано може да започне изпълнението на проекта след неговото одобрение?

Непосредствено след получаване на одобрение на проекта

5. Индикативен финансов ресурс по дейности, вкл. източници на финансиране (ДБ, европейско финансиране, частно финансиране, МФИ).

Разчетите за индикативния финансов ресурс за реализация на дейностите по проекта се основават на пазарно проучване и интернет-проучвания.

Общата стойност на проекта е в размер на 10 199 937 Евро (без ДДС). Средствата за ДДС, в размер на 2 006 855 Евро, ще бъдат осигурени от националния бюджет.

Разпределението на средствата по дейности е посочено в таблицата.

Евро

Дейности	ОБЩО (с ДДС)	В това число:		Краен срок на изпълнение	Разяснение/Описание на индикативната стойност (гранулиране на разходите)
		ОБЩО (без ДДС)	ДДС* (национално финансиране)		
ОБЩ ИНДИКАТИВЕН БЮДЖЕТ ПО ПРОЕКТА	12 206 792	10 199 937	2 006 855	31.12.2025	Общата стойност на проекта е формирана като сбор от индикативните стойности на всички предвидени дейности
1. Разработване на обща платформа за обединяване на всички модули и интегриране на съществуващи информационни системи чрез интерфейси, в това число:	3 029 939	2 524 950	504 990	31.12.2025	Общата стойност на разходите за осъществяване на дейностите по създаване на интерфейсите е сбор от индикативните стойности на предвидените поддейности
1.1. Изготвяне на анализ на текущото състояние	14 884	12 403	2 481	30.06.2023	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.
1.2. Изготвяне на техническо задание по проекта	35 745	29 787	5 957	30.06.2023	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти.
1.3. Разработване и въвеждане в експлоатация на интерфейсите и обучение на персонал и земеделски стопани	2 979 311	2 482 759	496 552	31.12.2025	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма „Добро управление“.
2. Изграждане на модул за употребата на препарати за растителна защита и торове, в това число:	764 159	636 799	127 360	31.12.2025	Общата стойност на разходите за осъществяване на дейностите по изграждане на модула е сбор от индикативните стойности на предвидените поддейности.

						За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма "Околна среда" 2007-2013 г.
2.1. Изготвяне на анализ на текущото състояние	3 756	3 130	626	30.06.2023		
2.2. Изготвяне на техническо задание по проекта	9 018	7 515	1 503	30.06.2023		За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма "Околна среда" 2007-2013 г.
2.3. Разработване и внедряване на софтуерно решение и обучение на персонал и земеделски стопани	751 385	626 155	125 231	31.12.2025		За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет.
3. Изграждане на информационно-аналитичен модул за контрол на употребата на антимикробни ветеринарно-медицински препарати, в това число:	764 159	636 799	127 360	31.12.2025		Общата стойност на разходите за осъществяване на дейностите по изграждане на модула е сбор от индикативните стойности на предвидените поддейности.
3.1. Изготвяне на анализ на текущото състояние	3 756	3 130	626	30.06.2023		За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма "Околна среда" 2007-2013 г.

3.2. Изготвяне на техническо задание по проекта	9 018	7 515	1 503	30.06.2023	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма "Околна среда" 2007-2013 г.
3.3. Разработване и внедряване на софтуерно решение и обучение на персонал и земеделски стопани	751 385	626 155	125 231	31.12.2025	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет.
4. Изграждане на модул за проследяване „От Фермата до трапезата“, в това число:	2 096 286	1 746 905	349 381	31.12.2025	Общата стойност на разходите за осъществяване на дейностите по изграждане на модула е сбор от индикативните стойности на предвидените поддейности
4.1. Изготвяне на анализ на текущото състояние	10 305	8 588	1 718	30.06.2023	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет.
4.2. Изготвяне на техническо задание по проекта	24 741	20 618	4 124	30.06.2023	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.

4.3. Разработване и внедряване на софтуерно решение и обучение на персонал и земеделски стопани	2 061 239	1 717 699	343 540	31.12.2025	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет.
5. Изграждане на модул за онлайн обучение, в това число:	696 560	603 598	92 962	31.12.2025	Общата стойност на разходите за осъществяване на дейностите по изграждане на модула е сбор от индикативните стойности на предвидените поддейности
5.1. Изготвяне на анализ на текущото състояние	2 716	2 263	453	30.06.2023	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма "Околна среда" 2007-2013 г.
5.2. Изготвяне на техническо задание по проекта	6 581	5 484	1 097	30.06.2023	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма "Околна среда" 2007-2013 г.
5.3. Разработване и внедряване на софтуерно решение и обучение на персонал и земеделски стопани	548 477	457 064	91 413	31.12.2025	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет.
5.4. Подготовка на научни и обучителни материали	138 786	138 786	0	31.12.2024	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до организации, упражняващи дейност в

					научните и академичните среди. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти.
6. Изграждане на Мрежа за комуникация от полеви и водни сензори и модул за управление на данните, в това число:	4 828 814	4 024 012	804 802	31.12.2025	Общата стойност на разходите за осъществяване на дейностите по изграждане на мрежата е сбор от индикативните стойности на предвидените поддейности
6.1. Изготвяне на анализ на текущото състояние	7 209	6 007	1 201	30.06.2023	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма "Околна среда" 2014-2020 г.
6.2. Изготвяне на технически проект за разположение на станциите	10 101	8 418	1 684	30.06.2023	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти.
6.3. Изготвяне на техническо задание по проекта	17 309	14 424	2 885	30.06.2023	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.
6.4. Изпълнение на необходимите дейности и въвеждане в експлоатация на мрежата за комуникация, в това число:	4 794 196	3 995 163	799 033	31.12.2025	Общата стойност на разходите за осъществяване на дейностите е сбор от индикативните стойности на предвидените поддейности
- закупуване и монтиране на базова станция	347 888	289 907	57 981	31.12.2024	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Направено е и допълнително проучване на пазарни цени на сходни продукти.

- закупуване и монтиране на сензорен ноуд със сензори за почвена влага или за дъжд	3 003 988	2 503 323	500 665	31.12.2024	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Направено е и допълнително проучване на пазарни цени на сходни продукти.
- разработване и внедряване на софтуерно решение и обучение на персонал земеделски стопани	1 442 319	1 201 933	240 387	31.12.2025	За оценка на разходите е проведено пазарно проучване чрез допитване до компании, опериращи в областта на информационно-комуникационните технологии. Индикативната стойност на разхода за дейността се основава на осреднена стойност на разходите, представени в постъпилите оферти. Извършено е допълнително проучване за наличие на сравнителни исторически данни за стойността на подобни дейности. Направена е референция към проведена обществена поръчка със сходен обхват и предмет, финансирана със средства от Оперативна програма "Околна среда" 2014-2020 г.
7. Разходи за организация и управление на проекта**	26 875	26 875	0	31.12.2025	Методика за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация, управление, информация и комуникация на проекти/ФП по ОПДУ и Изменение № 1 на Методика, одобрено от ръководителя на УО на ОПДУ на 05.04.2018 г.

*Средствата за ДДС ще бъдат осигурени от националния бюджет

** Включени са разходи за консултантски услуги за дейностите по управление на проекта и за наемане на допълнителни експерти при необходимост от специфична експертиза

5.1. Разпределете индикативно финансовия ресурс, според типа разход:

- Изграждане/рехабилитация на инфраструктура (СМР) - 0 %
- Физически капитал (закупване на машини и съоръжения) - 27,5%
- Човешки капитал (повишаване на умения, преквалификация...) - 0 %
- Труд (разходи за трудови възнаграждения, консултантски услуги ...) - 2,6%
- Технология (разходи за придобиване на НМДА – патенти, софтуер...) - 69,9%

6. Индикатори

6.1. Индикатор/и за резултат

1. Разработена обща платформа за обединяване на всички модули и интегриране на съществуващи информационни системи чрез интерфейси
  - Начална стойност – 0 (2022 г.)
  - Междинна стойност – изготвен анализ на текущото състояние, изготвено техническо задание по проекта, проведена обществена поръчка за възлагане разработването на интерфейсите – 31.12.2023 г.
  - Крайна стойност – изградена обща платформа и внедрени стандартизиирани интерфейси – 31.12.2025 г.
2. Изграден Модул за употребата на препарати за растителна защита (ПРЗ) и торове
  - Начална стойност – 0 (2022 г.)

- Междинна стойност – изготвен анализ на текущото състояние, изготвено техническо задание по проекта, проведена процедура по обществена поръчка за разработване на модула – 31.12.2023 г.
  - Крайна стойност – внедрен модул – 31.12.2025 г.
3. Изграден Информационно-аналитичен модул за употребата на антимикробни ветеринарномедицински препарати
- Начална стойност – 0 (2022 г.)
  - Междинна стойност – изготвен анализ на текущото състояние, изготвено техническо задание по проекта, проведена процедура по обществена поръчка за разработване на модула – 31.12.2023 г.
  - Крайна стойност – внедрен модул – 31.12.2025 г.
4. Изграден Модул за проследяване “От фермата до трапезата”
- Начална стойност – 0 (2022 г.)
  - Междинна стойност – изготвен анализ на текущото състояние, изготвено техническо задание по проекта, проведена процедура по обществена поръчка за разработване на модула – 31.12.2023 г.
  - Крайна стойност – внедрен модул – 31.12.2025 г.)
5. Изграден Модул за онлайн обучение (платформа)
- Начална стойност – 0 (2022 г.)
  - Междинна стойност – изготвен анализ на текущото състояние, изготвено техническо задание по проекта, проведена процедура по обществена поръчка за възлагане разработването на модула – 31.12.2023 г.
  - Междинна стойност – разработени научни и обучителни материали – 31.12.2024 г.
  - Крайна стойност – внедрен модул – 31.12.2025 г.
6. Изградена Мрежа за комуникация от полеви сензори и сензори да дъжд
- Начална стойност – 0 (2022 г.)
  - Междинна стойност – изготвен анализ на текущото състояние, изготвено техническо задание, изготвен технически проект за разположението на станциите, проведена обществена поръчка за възлагане изграждането на мрежата – 31.12.2023 г.
  - Междинна стойност – доставени и монтирани приемо-предавателни станции и сензорни ноудове – 31.12.2024 г.
  - Крайна стойност – въведена в експлоатация мрежа за комуникация – 31.12.2025 г.)

6.2. Индикатор/и за ефект

1. Наличие на информация за продадените и употребени ПРЗ и торове за всички потребители
  - Начална стойност – 0 (2022 г.)
  - Крайна стойност (30.06.2026 г.) – налична информация за количествата продадени и употребени ПРЗ и торове
2. Наличие на информация за продадените и употребени антимикробни ВМП от всички потребители
  - Начална стойност – 0 (2022 г.)
  - Крайна стойност (30.06.2026 г.) – налична информация за количествата продадени и употребени антимикробни ВМП
3. Налична работеща ефективна система за пълно проследяване на хранителни продукти - от първичното производство до крайното потребление, на принципа на уникален идентификационен код

- Начална стойност – 0 (2022 г.)
- Крайна стойност (30.06.2026 г.) – функционираща система за проследяване на продуктите по агрохранителната верига

Цифровизацията на селското стопанство има потенциала значително да повиши конкурентоспособността и устойчивостта на земеделските стопанства, да подобри живота в селските райони и да намали отпечатъка на земеделската дейност върху околната среда и климата. Многообразието на очакваните позитивни въздействия от прилагането на цифрови и иновативни технологии в земеделската дейност не позволява извеждането на конкретни целеви стойности за голяма част от очакваните въздействия. Все пак, могат да бъдат идентифицирани следните по-значими ефекти:

- Електронизация на информационните потоци от и за осъществяване на административната дейност;
- Електронизиране на услугите, предоставяни на земеделските стопани, тяхното централизиране и ползването им от бизнеса в хода на изпълнение на задълженията и изискванията в зависимост от вида селскостопанска дейност;
- Интегриране на информационните системи на администрацията и софтуерите за управление на земеделските стопанства в Едина платформа, за автоматизиран обмен на данни между администрацията и земеделските стопани
- Осъществяване на ефективен контрол за употребата на ПРЗ, торове и ВМП, ограничаване и планирано намаляване на употребените количества за опазване здравето на хора и животни и защита на околната среда;
- Устойчива тенденция на намаляване на антимикробната резистентност;
- Гарантиране безопасността на храните и опазване на общественото здраве чрез ефективна система за проследяване по агрохранителната верига;
- Подобрени знания и квалификация на земеделските стопани относно прилагането на добри земеделски практики и възможности за въвеждане на технически и технологични решения, придобити базови дигитални умения за работа с електронни системи, свързани със земеделски дейности. Улеснен достъп на производителите до консултации и обучения по свързани с тяхната дейност конкретни въпроси и проблеми.

7. Изиска ли реализацията на проекта провеждане на процедура по ЗОП?

Всички предвидени дейности и поддейности в обхвата на проектното предложение ще бъдат възложени за изпълнение чрез открити процедури по реда на чл. 18, ал. 1, т. 1 от Закона за обществените поръчки.

Предвижда се да бъдат проведени общо девет процедури по обществени поръчки, една от които с шест обособени позиции (Таблица по т. 7.2.).

7.1. Ако се изиска процедура по ЗОП, каква част от дейностите и финансовият ресурс ще бъдат предмет на обществената поръчка?

По отношение на дейностите – 100%

По отношение на финансовия ресурс – 100%

7.2. Ако се изиска процедура по ЗОП, какъв е индикативният график за изпълнението ѝ?

Предвидени процедури по Закона за обществените поръчки

	Начална дата	Крайна дата
1. Обществена поръчка за възлагане изготвяне на анализ и техническо задание, с 6 обособени позиции, за:	01.01.2022	30.09.2022

- Обща платформа за обединяване на всички модули и интегриране на съществуващи информационни системи чрез интерфейси	01.01.2022	30.09.2022
- Модул за употребата на препарати за растителна защита и торове	01.01.2022	30.09.2022
- Информационно-аналитичен модул за контрол на употребата на антимикробни ветеринарно-медицински препарати	01.01.2022	30.09.2022
- Модул "От фермата до трапезата"	01.01.2022	30.09.2022
- Модул за онлайн обучение	01.01.2022	30.09.2022
- Мрежа за комуникация от полеви и водни сензори и модул за управление на данните (включва и изготвяне на технически проект за разположение на приемателно-предавателните станции и сензорите)	01.01.2022	30.09.2022
2. Обществена поръчка за разработване на обща платформа за обединяване на всички модули и интегриране на съществуващи информационни системи чрез интерфейси	01.07.2023	31.12.2023
3. Обществена поръчка за разработване на софтуерно решение за Модул за употребата на препарати за растителна защита и торове	01.07.2023	31.12.2023
4. Обществена поръчка за разработване на софтуерно решение за Информационно-аналитичен модул за контрол на употребата на антимикробни ветеринарно-медицински препарати	01.07.2023	31.12.2023
5. Обществена поръчка за разработване на софтуерно решение за Модул "От фермата до трапезата"	01.07.2023	31.12.2023
6. Обществена поръчка за разработване на софтуерно решение за Модул за онлайн обучение	01.07.2023	31.12.2023
7. Обществена поръчка за разработване на софтуерно решение за Мрежата за комуникация от полеви и водни сензори	01.07.2023	31.12.2023
8. Обществена поръчка за доставка на приемо-предавателни станции и сензорни ноудове за Мрежата за комуникация от полеви и водни сензори	01.07.2023	31.12.2023
9. Обществена поръчка за изготвяне на научни и обучителни материали	01.07.2023	31.12.2023

8. Демаркация и допълняемост.

8.1. Ако са изпълнявани сходни проекти (независимо от източника им на финансиране), опишете как този проект надгражда/допълва постигнатото с предходните проекти.

Не са изпълнявани сходни проекти. Предвидените системи и технологии ще позволяят интегрирано и консолидирано обработване на натрупаните данни от налични регистри и системи в рамките на Министерство на земеделието, храните и горите и отделните структури към него. По този начин Министерството ще има възможност за извлечение на допълнителна информация посредством аналитични инструменти и да реализира своите политики водейки се от данните.

Концепцията за регистрация реформа включва изграждането на Единен регистър на фитосанитарния контрол и Единен регистър на ветеринарномедицинските продукти към Българската агенция за безопасност на храните (БАБХ).

По отношение на модула за препаратите за растителна защита и предвижданата дейност на БАБХ за изграждане на Единен регистър на фитосанитарния контрол (финансиран по ОП „Добро управление“):

И двете дейности са базирани на регуляторната уредба за употреба на препарати за растителна защита, но имат различни целеви групи от потребители. В дейността на МЗХГ целевата група и потребителите на системата са земеделски производители, докато проекта на БАБХ е фокусиран върху

административните структури и не обхваща ползватели извън структурите на БАБХ. Изграждането на модула за употреба на ПРЗ и електронни дневници ще позволи създаване на стандартизиран обмен на информация между земеделските стопани и администрацията, като се използват и данните от единния регистър на фитосанитарен контрол.

Дейностите по изграждане на Единен регистър на фитосанитарния контрол, финансирали по ОП „Добро управление“ касаят воденето на регистри съгласно чл. 6, ал. 1 от Закона за защита на растенията и обхващат съответните режими и административни услуги, свързани с предмета на регистрите. Дейностите по ПВУ за изграждане на „Модул за употребата на препарати за растителна защита и торове чрез дигитализация на дневниците за тяхната употреба“ включват дигитализация на данните относно видовете и количествата, пуснати на пазара и употребени ПРЗ и торове, в изпълнение на чл. 49, ал. 1-3, чл. 50, чл. 115а, чл. 120, ал. 1 и чл. 142, ал. 2 и 3 от Закона за защита на растенията, на Националния план за действие за устойчива употреба на пестициди, както и на чл. 16 от Наредба № 8 от 2021 г. за условията и реда за контрол върху продуктите за растителна защита, търговията, преопаковането, съхранението и употребата им, съгласно който „Българската агенция по безопасност на храните администраира и поддържа уеб базирана платформа за отразяване на проведените растителнозащитни мероприятия и торене, проследяване движението на ПРЗ и торове до краен потребител“.

В този смисъл, не е налице при покриване на предвидени за финансиране на дейности по проекта по ПВУ с дейности, които се изпълняват с финансиране по ОП „Добро управление“.

По отношение на изграждането на модул за контрол на употребата на антимикробни ВМП и предвижданата дейност на БАБХ за изграждане на Единен регистър на ветеринарномедицинските продукти (ЕРВП):

При ЕРВП се предвижда единствено обединяване на съществуващите регистри за издадените лицензи за производство, търговия и употреба на ветеринарно медицински продукти. Не се предвижда въвеждане на актуални данни за внесените, произведените и използвани ВМП и фуражи, както и тяхното приложение в стопанствата. Не е предвидена и аналитична под-система, с която да се извършват анализи на употребените ВМП и медикаментозни фуражи със сигнализация при отклонения в количествата, както и възможност за издаване на електронни рецепти, въвеждане и обработка на резултати от антибиотикограми или изграждане на система за обмен на данни относно фармакобдителност или осигуряване проследяването на получените продукти от съответните третирани животни. Модулът цели да събере данни по отношение на употребата на антимикробни средства, тъй като тази информация в момента не съществува и не е предвидена в проекта по Регистровата реформа. Данните ще се докладват пред ЕК, защото такова задължение възниква по Регламент, който влиза в сила от 2022 г.

Целевата група на потребителите на двете платформи също е различна, като единният регистър на БАБХ е предназначен за потребителите от администрацията на БАБХ, докато модулът за вписване и проследяване на ВМП, обхваща както БАБХ, така и производители и търговци на такива продукти, регистрираните ветеринарни лекари и собствениците на животни. Проследяването чрез QR код ще позволи и трансфер на информация към потребителите. Системата за проследяване на вноса, производството, търговията и употребата на ВМП ще бъде интегрирана както с ЕРВП, така и с ВетИС и с предвиждания Единен регистър на животните и животновъдните обекти. Модулът от системата ще проследява изписването и прилагането единствено на ветеринарно-медицински продукти, които са вписани в Единния регистър на ветеринарно-медицинските продукти (ЕРВМП) от компетентни органи, имащи съответните права за търговия, разпространение, изписване и прилагане (вписани също в ЕРВМП), включително и бази данни на Европейската агенция за лекарствата – EMA (Информационната система за управление на лицензираните лекарства за употреба при животните и хората (ESVAC), регистър на продуктите лицензираны за употреба по централизирана процедура (и базите данни във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) 2019/6 относно ветеринарните лекарствени продукти, които ще функционират след 28 януари 2022 г.)) и ще бъде предвидена възможност за електронното им изписване - електронна рецепта. Също така изписването на ВМП ще бъде възможно единствено към животновъдни обекти, вписани в Интегрираната информационна система (ВетИС) на Българската агенция по безопасност на храните(БАБХ), като е необходим прям обмен на данни с тези системи с оглед изпълнение на аналитичните функции на модула. В този смисъл връзката на модула с тези системи не е дублиране на осигурените връзка по проекта за Регистрова реформа на БАБХ.

Елементите от проекта за регистрова реформа на БАБХ ще осигурят функционирането на този модул. В този смисъл, включените в настоящото проектно предложение за изграждане за модули за ПРЗ и ВМП не се припокриват с дейности, които ще се реализират по мярка „Изпълнение на мерки съгласно Концепцията за регистрова реформа“ от Актуализираната ПК към Стратегията за е-управление.

По отношение на финансирания по ОП „Добро управление“ проект на БАБХ, по същество той включва данни тип „списък“, както и възможности за трансфер на тези данни към различни системи и извлечане на части от списъците под формата на справки. За събиране на информация и проследяване на употребени количества на антимикробни ВМП и други ВМП по определени критерии е необходима възможност за качествен и количествен анализ на обеми от данни, които ще се генерираят от насочването на ВМП чрез електронна рецепта към съответни идентифицирани животни от регистрирани животновъдни обекти. За обработката на тези данни ще са необходими допълнителни контроли, свързани с качествения анализ, както и възможности за подаване на сигнали за целите на системата за фармакобдителност.

Дейностите по проектното предложение на БАБХ и изграждането на Модула за контрол на употребата на антимикробни ВМП по ПВУ се допълват и тяхното изпълнение ще гарантира прилагането на законодателството ЕС в областта на агрохранителната верига в частност по отношение на ветеринарните лекарствени продукти (ВЛП). Ще се постигне независимост при осъществяването на управлението и мениджмънта на процесите чрез получаване на справки по отношение на количествата употребени ВЛП, в т. ч и антимикробни продукти и осъществяването на дейностите по официалния контрол.

По отношение на различните целеви групи потребители ще се осигурят следните **ЕЛЕКТРОННИ АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ (ЕАУ)**:

- **ЕАУ за граждани**

- справка в кои животновъдни стопанства се прилагат принципите на разумна и отговорна употреба на антимикробни ВМП - целта е потребителите да направят своя информиран избор при избор на храни от животински произход

- справка за контрол на карантинните срокове на ВМП, използвани при продуктивни животни - целта е чрез системата да се гарантира на гражданите консумацията на по-безопасни и качествени храни, тъй като продукти от животни с ограничения за реализация няма да стигнат до пазара

- електронно издаване на рецепти и въвеждане на информация за антибиотикограми: разумната употреба на антимикробни ВМП е в основата за намаляване риска от създаване на антимикробна резистентност, тъй като ще се осигури поставянето на правилна диагноза и така ще се направи избор на подходящо антимикробно средство.)

- **ЕАУ за бизнеса (собственици на животни, регистрирани ветеринарни лекари, производители и търговци на ВМП)**

- административно облекчение за стопаните на животни (ще се осигури възможността различни справки и документи, необходими и при кандидатстване по мерките от новата ОСП и в процеса на контрол да се правят по служебен път, а не да се налага стопанина да подава такива справки и документи. Това е важно, тъй като употребата на антимикробни средства е елемент от контрола по агрохранителната верига и като приоритет намаляването на употребата им в следващия програмен период ще бъде обект и на контрол и условие за кандидатстване по различни мерки. Така проверката ще става основно чрез системата)

- проследимост чрез QR код (съчетано с ЕАУ, насочена към гражданите) - пазарно предимство на тези производители на храни, които прилагат принципите на разумната и отговорна употреба на антибиотици

- издаване на електронни рецепти и информация относно резултатите от тестовете за чувствителност (антибиотикограми) - услугата е предназначена, както за регистрираните ветеринарни лекари, така и за стопаните на животни, тъй като ще се осигуряват оптимални резултати в лечението с

разход на по-малко средства за стопанина в употреба на най-ефективния за съответното състояние ВМП, тъй като регистрираните ветеринарни лекари ще могат да въвеждат информация за резултатите от тестовете за чувствителност (антибиотикограми)

- електронно проследяване на карентните срокове - стопаните и регистрираните ветеринарни лекари ще бъдат улеснени по отношение изискването за спазване на карентните срокове при употреба на ВМП, тъй като системата ще осигурява следене на карентните срокове на приложените ВМП и чрез връзката с ВетИС ще се блокира реализирането на продукцията преди да е изтекъл карентния срок

- осигуряване на електронен обмен и функциониране на системата за фармакобдителност - регистрираните ветеринарни лекари ще могат по електронен път да въвеждат информация относно нежелани реакции и други отклонения при употребата на ВМП като информацията автоматично ще бъде достъпна за производителите и търговците на ВМП, включително и в други държави членки.

- **EAУ за администрацията**

- изпълнение на задълженията за докладване на употребените количества ВМП съгласно законодателството на ЕС при подаването на информация чрез автоматичен обмен между двете системи, вместо ръчно попълване на данни с голяма вероятност за технически грешки, което ще улесни БАБХ. За целта ще се осигури връзка със системите на Европейската агенция по лекарствата;

- проследяването на употребата на ВМП ще позволи анализ на данните с цел определяне на държавна политика за постигане разумна употреба на антимикробни средства;

- количествени справки и кръстосани проверки с цел оптимизиране контрола, извършван от страна на компетентния орган по отношение на продажбата, предписането и употребата на антимикробни средства и по този начин ще се сведе до минимум нерегламентираната употреба. На база оценка на риска от предишни несъответствия ще се постигне по-целенасочен контрол;

- обратна връзка, проследяване и контрол при установени несъответствия за съответните обекти при положителни преби от Националната мониторингова програма за контрол на остатъците, включително при сигнали от други държави членки, получени по Системата за бързо предупреждение за хrани и фуражи;

- електронен обмен на данни по системата за фармакобдителност - като част от електронната система за фармакобдителност обменът на информация ще бъде достъпен и за компетентния орган, включително и в изпълнение на неговото задължение за докладване към другите държави членки и ЕМА, което ще позволи и бързо изтегляне от пазара, в случай че се налага такава мярка.

8.2. Ако по линия на програмите от Споразумението за партньорство, централно управяваните инструменти на ЕС или Фонда за справедлив преход са предвидени за изпълнение сходни проекти, очертайте демаркацията с настоящия проект.

При изготвянето на Стратегическия план за прилагане на ОСП за периода 2021-2027 г. ще бъде направена ясна демаркация с евентуалните интервенции в областта на цифровизацията, обучението и консултациите. В рамките на Стратегическия план ще бъдат включени интервенции за подпомагане на земеделски стопани, които използват системата и обвържат софтуерите за управление на земеделско стопанство с електронната система, с цел стимулиране на екологосъобразно земеделие, намаляване на употребата на ПРЗ, синтетични торове, намаляване загубата на хранителни вещества в почвата и продажбата на антимикробните средства.

Проектното предложение касае инвестиции за изграждане на Единна информационна система в земеделието, която ще интегрира информационните системи на администрацията и софтуерите за управление на земеделските стопанства. Единствен бенефициент е Министерството на земеделието храните и горите, в качеството му на институция, отговорна за прилагането на политиките в аграрния сектор: подкрепа на земеделските производители с европейски и национални средства, предоставяне на редица административни услуги за сектора, осъществяване на контрол по цялата верига на производство и предлагане на земеделски продукти и др.

Предвидените дейности по проекта не обхващат инвестиции в земеделските стопанства. Въвеждането на цифрови решения и технологии в земеделските стопанства ще се насърчава чрез включване на

подходящи интервенции в Стратегическия план. Подкрепата за частни инвестиции за дигитализация чрез Стратегическия план ще гарантира осигуряване на потока от информация от земеделските стопани за употребените в техните стопанства торове, продукти за растителна защита и ветеринарномедицински препарати, необходим за осъществяването на ефективен официален контрол и за проследяване на напредъка по изпълнение на целите на Зелената сделка.

Демаркация с инструмента FaST

FaST tool изискването беше предложено от ЕК през 2018 г., с предложението за регламент за Стратегическите планове. В рамките на протеклия дебат за ОСП изискването отпадна като задължително за прилагане от бенефициентите по Стратегическите планове. От техническите срещи, които бяха проведени през 2019 г. и 2020 г. става ясно, че FaST tool представлява използване в дигитален вид на план за управление на хранителните вещества от фермерите, като Комисията очаква това да подобри тяхното разбиране за икономическите и агрономически ползи от прилагането на такъв инструмент и в същото време допринесе за постигането на устойчиво развитие и екологичните цели на ОСП след 2020 г. Предвиденият модул за проследяване на употребата на препарати за растителна защита не се предвижда в т.нар. FaST tool. Съществува пилотен проект на ЕК, в който участват няколко държави-членки. По този проект единствено ЕК е предоставила съдействие и информация за алгоритмите за предоставяне на „съвети за управление на хранителни вещества“. В този смисъл има ясна демаркация, както по отношение на целите, които преследва модула, така и на неговия обхват. Целта на модула е проследяване на **употребата на торове**, мониторинг и обвързване на информацията от фермата до трапезата.

По отношение на модула за употреба на торове следва да подчертая, че чрез цифровизация ще се цели проследяване на реалната употреба (не пуснати на пазара или продадени количества), реален мониторинг и намаляване на употребените количества. Следва да се има предвид, че нито в ЕС нито в отделните държави има информация за реално употребените вещества, използвани индикатори и данни съдържат информация единствено за пуснатите на пазара вещества, които съгласно методология се приравняват към определена площ на територията на отделните страни. Именно чрез модула ще се цели въвеждане на нов подход и генериране на реални данни от информационните системи на земеделските стопани за употребените количества. Тази информация по интегриран път ще бъде свързана и с модула за проследяване от „Фермата до трапезата“ на продукти с цел изпълнение на целите на зелената сделка за трансформиране на хранителните системи и по-висока степен на информираност на потребителите за консумацията.

Демаркация със Системата за знания и иновации в селското стопанство (AKIS)

Съгласно регламента за Стратегическите планове, който все още не е приет на триалозите, „AKIS“ означава **комбинацията от организацията и обмена на знания между лицата, организациите и институциите, които използват и генерират знания в сферата на селското стопанство и взаимосвързаните области** (система за знания и иновации в селското стопанство). По същество това е ангажимент на държавите-членки за засилване на взаимовръзките между участниците в AKIS в ОСП чрез различни интервенции като сътрудничество и консултантски услуги. В тази връзка изграждането на електронна система в земеделието не се отъждествява с изискването за структуриране на добре функционираща AKIS система. Предвидените модули в рамките на електронната система като проследяване на продукцията и консумацията, защита на потребителите от консумация на антибиотици и др. има отношение към всички потребители, земеделски производители, както и предприятия в хранително-вкусовата промишленост, без значение дали са бенефициенти по отделните интервенции. Това е система, която ще цели цифровизация за осъществяване на зелен преход, както е дефинирано и от Европейската комисия за принос към Зелената сделка (подобно на сектор Енергетика) чрез използване на всички налични механизми за финансиране. AKIS има отношение към модернизацията на ОСП в аспекта на предоставянето на консултации и трансфера на знания в аспекта на европейската политика. В тази връзка ясно е дефинирана демаркацията и целите на електронната система „От фермата до трапезата“, която не се отъждествява с AKIS съгласно чл. 3, б.“к“ вр. чл. 13 от Регламента за стратегическите планове.

9. Проектът допринася ли пряко за изпълнение на някоя от Специфичните препоръки на Съвета, отправени към България в рамките на Европейския семестър в периода 2017-2020 г.?

Моля, опишете как.

Реализацията на проекта ще има пряк принос за постигане на целите както на цифровия, така и на зеления преход и кореспондира в голяма степен с препоръките на Съвета за 2019 г. и 2020 г. относно Националната програма за реформи на България и Конвергентната програма, свързани с необходимостта от насърчаване на цифровото управление, предоставяне на цифрови услуги, повишаване на ефективността при използване на енергията и ресурсите и реформа в областта на публичната администрация и e-управление.

1. Проектът за цифрово земеделие е свързан с препоръките на Съвета, касаещи цифровата трансформация и въвеждане на нови бизнес модели в следните насоки:

- Цифровата трансформация на аграрния отрасъл ще подпомогне нарастването на продуктивността, добавянето на стойност, подобряването на качеството и безопасността на произведената продукция, което ще укрепи икономическата устойчивост на земеделските стопанства и на отрасъла като цяло;
- Навлизането на цифровите технологии и изграждането на нови бизнес модели в земеделието ще допринесе за привличане на по-младите поколения, като по този начин забави негативните процеси на влошаване на демографската структура на заетите със земеделски дейности и на тенденциите на обезлюдяване на селските райони.

Конкретна връзка с препоръките:

Препоръки за 2019 г.:

- т. 15 - за необходимост от реформи, съчетани с ефикасно управление и по-ефективни публични инвестиции, както за увеличаване на цифровизацията в предприятията и въвеждане на нови бизнес модели;
- т. 18 – касаеща насърчаването на цифровите умения, по степен на които България е на едно от най-ниските нива в ЕС;
- препоръка 4 – за подобряване на пригодността за заетост чрез засилване на уменията, в това число цифровите;

Препоръки за 2020 г.:

- т. 25 – за значението на цифровизацията и иновациите, при прилагането на които България е под средното ниво за ЕС;
- препоръка 3 – касаеща необходимостта от съсредоточаване на инвестициите в областта на зеления и цифровия преход

2. Реализирането на инвестициите по проекта допринася и за изпълнението на препоръките на Съвета относно публичната администрация и реформата на електронното управление в следните насоки:

Изпълнението на реформите в администрацията в областта на селското стопанство ще се извърши паралелно с тези в другите области на публичната администрация. Чрез електронни потоци от информация между администрацията и икономическите субекти в сектора могат да се постигнат ефекти като:

- предоставяне на електронни административни услуги на гражданите;
- намаляване на административната тежест за бизнеса;
- ограничаване на възможностите за прилагане на корупционни практики;
- подобряване на контрола върху изпълнението на схемите и мерките за подпомагане на ОСП;
- създаване на условия за справяне с предизвикателствата, свързани със зеления и дигитален преход.

Конкретна връзка с препоръките:

Препоръки за 2019 г.:

- т. 16 - относно констатация за бавни реформи в публичната администрация и електронното управление, водещи до слаба бизнес среда

Препоръки за 2020 г.:

- т. 24 – подчертаваща стратегическото значение на ефективната публична администрация,

- добре функциониращо цифрово управление, ефективния контрол върху прилагането на политиките и намаляването на административната тежест за подобряване на бизнес средата и насърчаване на инвестициите, като инструмент за възстановяването на растежа;
- препоръка 4 – касаеща подобряването на ефективността на публичната администрация и укрепването на електронното управление като условия за ограничаването до минимум на административната тежест за бизнеса.

10. Проектът допринася ли за изпълнението на реформа в даден сектор? Моля, опишете как.

Цифровата трансформация на публичната администрация в областта на земеделието ще способства за намаляване на бюрократичната тежест, оптимизиране на процесите на производство, увеличаване на продуктивността, стабилизиране на доходите на земеделските стопани, постигане на устойчива биоиндустрия, поддържане на качеството и безопасността на храните, укрепване на конкурентоспособността и пазарното присъствие на българската продукция на европейския и на световните пазари.

Селскостопанските дейности имат значителен принос за изменението на климата и биологичното разнообразие чрез емисии на парникови газове, излишъци от хранителни вещества в почвата, водата и въздуха, почвени обработки, водещи до ерозия и др. От друга страна, все по-екстремните ефекти от неблагоприятните климатични събития оказват негативно влияние върху продуктивността и производителността на селското стопанство, което изисква адаптиране на производствените практики към променящите се условия, както и осъществяване на дългосрочни инвестиции и реформи за трансформиране на процесите от производството до потреблението.

Проектът предвижда създаване на цялостна електронна информационна система в земеделието, включваща няколко модула - за проследяване на продукти за растителна защита, торове и ветеринарно-медицински препарати, за проследяване на хранителни продукти „От фермата до трапезата“; за онлайн обучение и консултации; за изграждане на комуникационна мрежа от полеви и водни сензори. Функционирането на модулите ще позволи провеждане на непрекъснат обективен официален контрол върху употребата на продукти за растителна защита, торове и ветеринарномедицински препарати, което ще гарантира прилагането на екологосъобразни практики в стопанствата и намаляване на отпечатъка от земеделските дейности върху почвата, водата, въздуха и биоразнообразието.

11. Проектът допринася ли за развитие на някой от аспектите на устойчивото икономическо развитие? Моля, опишете как.

Ускорената цифровизация на селското стопанство ще доведе до увеличаване на продуктивността, добавяне на стойност, подобряване на качеството и безопасността на произведената продукция, което ще подобри икономическата устойчивост на земеделските стопанства и на отрасъла като цяло. Ресурсите ще бъдат използвани по един по-екологичен и ефективен начин, което ще минимизира негативното въздействие на земеделските дейности върху околната среда, биоразнообразието и ландшафта.

Навлизането на цифровите технологии и изграждането на нови бизнес модели в земеделието може да допринесе за привличане на по-младите поколения, за противодействие на негативните процеси на влошаване на демографската структура на заетите със земеделски дейности и на тенденциите на обезлюдяване на селските райони.

Подобряването на дигиталните знания и умения на земеделските стопани, чрез онлайн платформа за обучение, част от Единната информационна система, ще стимулира инвестиционната активност, насочена към ускореното внедряване на инновации и дигитални технологии в земеделските стопанства. Това ще подпомогне способността на аграрния сектор да се приспособява към предизвикателствата на променящата се среда, свързани с повишените очаквания за намаляване на неговия отпечатък върху околната среда при гарантиране на продоволствената сигурност.

Сред основните цели на Електронната информационна система са създаването на условия за трайно подобряване на ефективността на прилаганата аграрна политика, модернизиране на дейността на

публичната администрация и на предоставяните публични услуги, намаляване на административната тежест и оптимизиране на бизнес средата в земеделието. Функционирането на системата ще осигури електронизиране на информационните потоци от и за осъществяване на административната дейност, електронизиране на услугите, предоставяни на земеделските стопани, както и интегриране на информационните системи на администрацията и софтуерите за управление на земеделските стопанства в единна платформа. Платформата ще осигури автоматизиран единен поток на данните между администрацията и земеделските стопани, избягване на ръчното прехвърляне на информация и поддръжката на излишни формати на документи.

Реализацията на проектните инвестиции не нарушава европейските принципи, ценности и интереси. Те отговарят на модела на ЕС за стратегическа автономия и няма да застрашат изпълнението на международни задължения на Съюза.

Проектът ще допринесе за изпълнение не само на националните, но и на общоевропейските цели в областта на зеления и цифровия преход, както и за ускоряване на икономическото възстановяване.

12. Проектът допринася ли за изпълнението на целите на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030? Моля, описете как.

Реализацията на проекта за цифрова трансформация на земеделието има потенциал за принос към изпълнението на трите цели на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030:

- Ускорено икономическо развитие - чрез повишаване на устойчивостта и конкурентоспособността на аграрния отрасъл;
- Демографски подем - чрез създаване на благоприятни условия за развитие на аграрен бизнес от образовани млади хора;
- Намаляване на неравенствата - чрез насърчаване на земеделски дейности, допринасящи за укрепване на жизнеспособността на селските райони.

Пряк принос ще е налице по отношение на реализацията на Приоритет 2. Наука и научна инфраструктура, Приоритет 3. Интелигентна индустрия, Приоритет 4. Кръгова и нисковъглеродна икономика, Приоритет 5. Чист въздух и биоразнообразие, Приоритет 6. Устойчиво селско стопанство, Приоритет 8. Цифрова свързаност, Приоритет 9. Местно развитие, както и косвен ефект за постигането на останалите приоритети.

Осъществяването на цифровата трансформация на селското стопанство ще допринесе и за постигане на Целите на ООН за устойчиво развитие и по-конкретно за Цел 2 „Край на глада – постигане на продоволствената сигурност и по-добро хранене, стимулиране на устойчиво селско стопанство“, Цел 15 “Опазване, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на сухоземните екосистеми, устойчиво управление на горите, борба с опустиняването, спиране и обръщане на процеса на деградация на земите и предотвратяване загубата на биологично разнообразие“ и др.

Селското стопанство има потенциал да произвежда достъпни, безопасни и с високо качество продукти, както и да допринася за климата, околната среда и биоразнообразието. По-широкото навлизане на цифровите технологии в земеделските стопанства ще подобри тяхната икономическа устойчивост, ще позволи използването на ресурсите по по-екологичен и ефективен начин, което ще сведе до минимум отрицателното въздействие на селскостопанските дейности върху околната среда, биологичното разнообразие и ландшафта.

Съхраняването на земеделието е от ключово значение за запазване на жизнеността на селските райони. Въвеждането на съвременни цифрови технологии и земеделски практики ще привлече млади хора в отрасъла, което ще забави процесите на обезлюдяване на уязвимите селски региони на страната.

13. Проектът допринася ли за изпълнението на целите и приоритетите, определени в Интегрирания национален план „Енергетика и климат“? Ако отговорът е „да“, моля, описете как.

В Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. са очертани следните ангажименти на селското стопанство, свързани с изпълнение на националните цели в тази сфера:

- намаляване и/или оптимизиране на емисиите от селскостопанския сектор (за периодите 2021-2025 г. и 2026-2030 г. емисиите да не надхвърлят поглъщанията, изчислени като сбора на общите поглъщания общо във всички отчетени категории площи (No-debit commitment))
- повишаване на осведомеността и познанията както на фермерите, така и на администрацията по отношение на действията и въздействието им върху изменението на климата

Постигането на амбициозните цели, касаещи селското стопанство, налага изграждането на единна система за мониторинг и контрол на изпълнението на изискванията, която да обхване както публичните органи, така и отделните бизнес оператори, които да бъдат настърчавани, обучавани и консултирани да прилагат съответните устойчиви земеделски практики.

Това ще се постигне чрез създаването на Единна информационна система в земеделието, която ще позволи електронен обмен на данни между публичната администрация и земеделските производители и ефективен контрол при прилагането на продукти за растителна защита, торове и ветеринарномедицински препарати. От друга страна, ефектът от оптимизирания публичен контрол ще се надгради от прилагането на системи за прецизно земеделие и умни системи за животните на ниво стопанство, прилагането на които ще бъде настърчавано чрез интервенции, включени в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони.

В ЕИСЗ ще бъде изграден модул (платформа) за онлайн обучение и консултации, който ще предоставя на земеделските стопани информация, свързана с въвеждане на съвременни технологични и екологични решения в стопанствата. Платформата ще предоставя базови дигитални знания и умения на земеделските стопани и ще осигурява възможност за бърза връзка с представители на научните среди и за онлайн консултации за своевременно разрешаване на конкретни проблеми.

14. Оценка на DNSH

Част 1 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

Моля, посочете кои от екологичните цели по-долу изискват оценка по същество на мярката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди	Да	Не	Обосновка, ако е избрано „Не“
Смекчаване на изменението на климата	X		<p>Проектното предложение има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл.</p> <p>Предвидените инвестиции са свързани с изграждане на Електронна информационна система в земеделието, с която се цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> - електронизиране на потоците от информация между публичната администрация и земеделските стопанства; - повишаване на ефективността на публичния контрол по отношение прилагането на продукти за растителна защита (ПРЗ), химически торове и

			<p>ветеринарномедецински препарати (ВМП);</p> <ul style="list-style-type: none"> - осигуряване на проследяемост на хранителните продукти по цялата агрохранителна верига; - онлайн обучения на замеделски производители; - предоставяне на електронни административни услуги
Адаптиране към изменението на климата	X		<p>Проектното предложение има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл.</p> <p>Предвидените инвестиции са свързани с изграждане на Електронна информационна система в земеделието, един от елементите на която представлява Мрежа за комуникация от полеви и водни сензори. Мрежата ще осигурява на фермерите данни за почвена влага, температура на въздуха и почвата и количество на валежите, които ще им помогнат да вземат най-адекватните решения за по-успешната адаптация на тяхното производство към климатичните условия.</p>
Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	X		<p>Проектното предложение има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл.</p> <p>Предвидените инвестиции са свързани с изграждане на Електронна информационна система в земеделието, същността и функционирането на която нямат отношение към използването на водните и морските ресурси.</p>
Кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране	X		<p>Проектното предложение има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл.</p> <p>Предвидените инвестиции са свързани с изграждане на Електронна информационна система в земеделието, същността и функционирането на която нямат отношение към елементите на кръговата икономика.</p>
Предотвратяване и контрол на замърсяването на въздуха, водите или земята	X		<p>Проектното предложение има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия</p>

			<p>жизнен цикъл.</p> <p>Предвидените инвестиции са свързани с изграждане на Електронна информационна система в земеделието. Чрез функционирането на 6 модула, част от системата, ще се осигурят условия за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - осъществяване на ефективен контрол за употребата на ПРЗ, торове и ВМП, - проследяемост от първичното производство до крайното потребление по цялата верига на доставки с цел информираност на потребителите и стимулиране производството на качествена и достъпна храна; - предоставяне на онлайн обучения, консултации (вкл. свързани с дигитални умения) за земеделски стопани, насочени към въвеждане на съвременни технологични и екологични решения в стопанствата. <p>Тези функционалности ще подпомогнат изпълнението на националните и европейски цели в областта на опазването на въздуха, водите и почвите</p>
Защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	X		<p>Проектното предложение има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл.</p> <p>Чрез функционирането на 6 модула, част от системата, ще се осигурят условия за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - осъществяване на ефективен контрол за употребата на ПРЗ, торове и ВМП, - предоставяне на онлайн обучения, консултации (вкл. свързани с дигитални умения) за земеделски стопани, насочени към въвеждане на съвременни технологични и екологични решения в стопанствата. <p>Тези функционалности ще подпомогнат изпълнението на националните и европейски цели в областта на опазването на биологичното разнообразие и екосистемите.</p>